

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

27 серпня 2024 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ. АНТРОПОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЙ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 033 «Філософія»

освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»

факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя

кафедра кафедри філософсько-історичних студій та масових комунікацій

Схвалено на засіданні кафедри
філософсько-історичних студій та
масових комунікацій

23 серпня 2024 р., протокол № 2

Завідувач кафедри

 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньо-професійної програми

 Вадим СЛЮСАР

Розробник: Ольга ГОРДІЙЧУК, кандидат філософських наук, доцент кафедри
філософсько-історичних студій та масових комунікацій

Житомир

2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	<i>Випуск 2</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 25 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософська антропологія. Антропологія комунікації» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 31 серпня 2023 р., протокол № 11

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософська антропологія. Антропологія комунікації» (із змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 27 серпня 2024 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	<u>нормативна</u>	
Модулів – 1	Спеціальність: 033 Філософія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		4	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 5 самостійної роботи – 2,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	
		Практичні	
		48 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		40 год.	
Вид контролю: екзамен, курсова робота			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 67 % аудиторних занять, 33 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про людину як багатовимірну істоту та суб'єкта комунікації, розкриття основних концепцій філософської антропології й антропології комунікації, а також осмислення комунікації як фундаментального способу людського буття. Дисципліна спрямована на розвиток світоглядної культури, антропологічного мислення та здатності до критичного аналізу соціальних, культурних і комунікативних процесів. Особлива увага приділяється аналізу комунікативних практик у контексті масових і цифрових медіа, зокрема впливу антропологічних і світоглядних концепцій на формування ідентичності, цінностей, смислів, комунікативних стратегій і лідерських практик. Засвоєння курсу сприяє підвищенню професійної рефлексії майбутніх фахівців та розвитку етичної відповідальності у сфері публічної та міжособистісної комунікації.

Завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів освіти з основними напрямами, концепціями та представниками філософської антропології;
- розкрити антропологічні засади комунікації як способу людського буття і взаємодії;
- проаналізувати ключові поняття антропології комунікації (свідомість, ідентичність, інтерсуб'єктивність, дискурс тощо);
- сформуванати розуміння ролі мови, символів і знаків у процесах людського спілкування;
- показати взаємозв'язок антропологічних ідей із соціальними, культурними та медіа-процесами сучасності;
- сприяти розвитку навичок критичного аналізу комунікативних ситуацій і практик;
- сформуванати етичну чутливість і відповідальність у професійній та міжособистісній комунікації.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»:

ЗК 15. Усвідомлення важливості гуманістичної та соціальної рефлексії для розвитку соціальних зв'язків.

СК 1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.

СК 2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.

СК 9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.

СК 10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

СК 13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.

СК 17. Здатність визначати основні напрями формування культури особистості в умовах сучасної медіареальності під впливом глобалізаційних процесів.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»:

ПР 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 5

ПР 2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.

ПР 7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.

ПР 9. Мати навички написання філософських текстів.

ПР 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: розвиток усного, письмового й невербального мовлення; здатність до усвідомленої, етичної та відповідальної комунікації; уміння вести діалог і полілог, аргументовано відстоювати власну позицію з урахуванням антропологічних і світоглядних підходів; навички ефективної взаємодії та співпраці в групі;
- *навички публічної комунікації*: здатність виступати перед різними аудиторіями; уміння презентувати антропологічні та філософські концепції, тексти й власні інтерпретації; підготовка та проведення усних доповідей, дискусій і мультимедійних презентацій;
- *особистісні та етичні якості*: розвиток критичного й рефлексивного мислення; формування відповідальності за слово та дію; дотримання принципів академічної доброчесності; виховання толерантності, емпатії, поваги до Іншого та культури діалогу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософська антропологія

Тема 1. Історія розвитку філософської антропології та еволюція уявлень про людину (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Історія розвитку філософської антропології як поступовий рух від філософії природи до філософії людини.
2. Основні етапи еволюції поняття людини у філософії.
3. Зміна філософських підходів до розуміння людської сутності та призначення.

Тема 2. Філософська антропологія як галузь філософського знання (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Філософська антропологія як самостійна галузь філософії.
2. Основні завдання філософської антропології.
3. Значення філософської антропології для сучасних гуманітарних проблем.

Тема 3. Різновиди філософської антропології (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Соціальна антропологія.
2. Структурна та культурна антропологія.
3. Політична, педагогічна та релігійна антропологія.

Тема 4. Антропоцентризм як форма філософської рефлексії над людиною (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Історія антропоцентризму.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 6

2. Критика антропоцентризму.
3. Антропоцентризм у сучасній філософії.

Тема 5. Людина як особливий рід суцього. Багатомірність людського буття (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Філософські підходи до розуміння сутності людини.
2. Екзистенційний та трансцендентний виміри людського буття.
3. Культура, мова та мистецтво як виміри буття людини.
- 4.

Тема 6. Проблема самоідентифікації та людської ідентичності (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 9, ПР 10)

1. Самосвідомість, свобода та відповідальність.
2. Соціокультурні чинники формування ідентичності.
3. Криза ідентичності та її сучасні форми.

Тема 7. Аксіологічні підвалини людського буття (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Людина як істота, що трансцендує.
2. Сенс буття та ціннісні орієнтації.
3. Проблема смерті та безсмертя.

Тема 8. Етика і мораль як ключові аспекти філософської антропології (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Етичні концепції в історії філософії.
2. Культура і моральні норми.
3. Роль моралі у формуванні особистості.

Тема 9. Міжкультурна антропологія та різноманіття світоглядів (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Міжкультурна антропологія та її завдання.
2. Культурний релятивізм і універсалізм.
3. Інтеркультурна комунікація.

Тема 10. Антропологічні ідеї в історії української філософії (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Особливості української філософської традиції.
2. Ключові антропологічні ідеї та мислителі.

Тема 11. Людина і народ: етноантропологія (ЗК 15, СК 1, СК 2, СК 9, СК 10, СК 13, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Етноантропологія як філософський напрям.
2. Архетипи національної культури.
3. Українська ментальність.

Змістовий модуль 2. Антропологія комунікації

Тема 12. Комунікативна природа людського буття (ЗК 15, СК 9, СК 10, СК 13, СК 17, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 7

1. Комунікація як умова людського існування.
2. Людина як мовна і символічна істота.
3. Комунікація та формування ідентичності.

Тема 13. Антропологія комунікації: основні теорії та підходи. Медіантропологія (ЗК 15, СК 9, СК 10, СК 13, СК 17, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Антропологія комунікації як міждисциплінарний напрям.
2. Теорії комунікації у філософії та соціальних науках.
3. Медіантропологія і трансформація досвіду.

Тема 14. Мова та символіка у процесах комунікації. Невербальна комунікація (ЗК 15, СК 9, СК 10, СК 13, СК 17, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Мова як засіб символічного конструювання реальності.
2. Символ і смисл у комунікації.
3. Невербальні форми спілкування.

Тема 15. Міжкультурна комунікація та виклики крос-культурного спілкування (ЗК 15, СК 9, СК 10, СК 13, СК 17, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Культура як комунікативний контекст.
2. Проблеми взаєморозуміння у міжкультурній взаємодії.
3. Подолання стереотипів і бар'єрів.

Тема 16. Технології комунікації та їх вплив на сучасне суспільство (ЗК 15, СК 9, СК 10, СК 13, СК 17, ПР 1, ПР 2, ПР 7, ПР 10)

1. Еволюція комунікативних технологій.
2. Цифрова комунікація та трансформація ідентичності.
3. Соціальні та етичні виклики медіареальності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 8

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма здобуття вищої освіти			
	Усього	Лекції	Практич.	Самостійна
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Основи української філософської думки. Передумови, джерела, відображення ментальних особливостей				
Тема 1. Історія розвитку філософської антропології та еволюція уявлень про людину	7	2	3	2
Тема 2. Філософська антропология як галузь філософського знання	7	2	3	2
Тема 3. Різновиди філософської антропології	7	2	3	2
Тема 4. Антропоцентризм як форма філософської рефлексії над людиною	7	2	3	2
Тема 5. Людина як особливий рід суцього. Багатомірність людського буття	7	2	3	2
Тема 6. Проблема самоідентифікації та людської ідентичності	7	2	3	2
Тема 7. Аксиологічні підвалини людського буття	7	2	3	2
Тема 8. Етика і мораль як ключові аспекти філософської антропології	7	2	3	2
Тема 9. Міжкультурна антропология та різноманіття світоглядів	7	2	3	2
Тема 10. Антропологічні ідеї в історії української філософії	7	2	3	2
Тема 11. Людина і народ: етноантропология	6	2	2	2
Модульний контроль 1	1	-	1	-
Разом за змістовий модуль 1	77	22	33	22
Змістовий модуль 2. Антропология комунікації				
Тема 12. Комунікативна природа людського буття	8	2	3	3
Тема 13. Антропология комунікації: основні теорії та підходи. Медіантропология	8	2	3	3
Тема 14. Мова та символіка у процесах комунікації. Невербальна комунікація	9	2	3	4
Тема 15. Міжкультурна комунікація та виклики крос-культурного спілкування	9	2	3	4
Тема 16. Технології комунікації та їх вплив на сучасне суспільство	8	2	2	4
Модульний контроль 2	1	-	1	-
Разом за змістовий модуль 2	43	10	15	18
ВСЬОГО	120	32	48	40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 9

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія розвитку філософської антропології та еволюція уявлень про людину	3
2.	Філософська антропологія як галузь філософського знання	3
3.	Різновиди філософської антропології	3
4.	Антропоцентризм як форма філософської рефлексії над людиною	3
5.	Людина як особливий рід суцього. Багатомірність людського буття	3
6.	Проблема самоідентифікації та людської ідентичності	3
7.	Аксіологічні підвалини людського буття	3
8.	Етика і мораль як ключові аспекти філософської антропології	3
9.	Міжкультурна антропологія та різноманіття світоглядів	3
10.	Антропологічні ідеї в історії української філософії	3
11.	Людина і народ: етноантропологія	2
12.	Комунікативна природа людського буття	3
13.	Антропологія комунікації: основні теорії та підходи. Медіаантропологія	3
14.	Мова та символіка у процесах комунікації. Невербальна комунікація	3
15.	Міжкультурна комунікація та виклики крос-культурного спілкування	3
16.	Технології комунікації та їх вплив на сучасне суспільство	2
	Разом	46

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кіл. годин
1.	Історія розвитку філософської антропології та еволюція уявлень про людину Які основні етапи розвитку філософської антропології можна виділити від античності до сучасності Як змінилося поняття людини у філософії від середньовіччя до Нового часу	2
2.	Філософська антропологія як галузь філософського знання Які основні завдання і предмет дослідження філософської антропології Як філософська антропологія сприяє розумінню сучасних гуманітарних проблем	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Арк 25 / 10
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

3.	Різновиди філософської антропології Які особливості соціальної, структурної та культурної антропології Як політична, педагогічна та релігійна антропология розкривають специфічні аспекти людського буття	2
4.	Антропоцентризм як форма філософської рефлексії над людиною Як формувався антропоцентризм у Ренесансі та Просвітництві Які основні критичні зауваження щодо антропоцентризму у філософській думці	3
5.	Людина як особливий рід суцього. Багатомірність людського буття Які традиційні та сучасні підходи існують до розуміння сутності людини Які аспекти багатомірності людського буття визначають його екзистенційну та трансцендентну природу	2
6.	Проблема самоідентифікації та людської ідентичності Які фактори впливають на формування самоідентифікації людини Які види ідентичності існують і чим вони відрізняються	2
7.	Аксіологічні підвалини людського буття Як цілепокладання пов'язане з трансцендентними аспектами людського буття Які питання сенсу буття та смерті розглядаються у філософській антропології	2
8.	Етика і мораль як ключові аспекти філософської антропології Які етичні концепції визначали розвиток філософської думки Як моральні цінності впливають на формування особистості та суспільства	2
9.	Міжкультурна антропология та різноманіття світоглядів Які основні завдання міжкультурної антропології Як культурний релятивізм та універсалізм впливають на сприйняття світу	2
10.	Антропологічні ідеї в історії української філософії Які ключові періоди та представники української філософії розробляли антропологічні ідеї Як українські філософські традиції впливали на розвиток розуміння людини	2
11.	Людина і народ: етноантропология Які основні завдання етноантропології Як архетипи національної культури впливають на формування ментальності	2
12.	Комунікативна природа людського буття Як комунікація визначає соціалізацію та взаєморозуміння людини Які комунікативні виміри визначають людську ідентичність	3
13.	Антропология комунікації: основні теорії та підходи. Медіантропология Які теоретичні підходи застосовуються для аналізу комунікації у філософії та соціальних науках Як медіантропология змінює сприйняття та досвід людини в медіареальності	3

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Арк 25 / 11
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

14	Мова та символіка у процесах комунікації. Невербальна комунікація Яку роль відіграє мова у символічному конструюванні соціальної реальності Як невербальна комунікація (жести, міміка, просторові коди) впливає на взаєморозуміння	4
15	Міжкультурна комунікація та виклики крос-культурного спілкування Які бар'єри та стереотипи виникають у крос-культурному спілкуванні Які стратегії допомагають подолати проблеми міжкультурної взаємодії	4
16	Технології комунікації та їх вплив на сучасне суспільство Як цифрові комунікації трансформують соціальні зв'язки та ідентичність Які соціальні, культурні та етичні виклики створює технологізоване комунікативне середовище	4
	Разом	40

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальні завдання є однією з форм навчального процесу, що передбачає створення умов для найповнішої реалізації творчості можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти можуть отримати в процесі вивчення курсу дисципліни, а також застосування цих знань на практиці.

Ці завдання сприяють розвитку навичок самостійної роботи, критичного мислення, покращують політичну компетенцію студентів. Індивідуальні завдання включають:

- підготовку письмових есе щодо питань, які вивчаються;
- підготовку усних презентацій на актуальні теми з курсу;
- розробку й предсталення індивідуальних та групових проєктів.

Індивідуальні завдання виконуються за попереднім погодженням із викладачем і враховують рівень знань студента.

Курсова робота

1.1. Основні положення

Курсова робота (далі по тексту – КР) з освітньої компоненти «Філософська антропологія. Антропологія комунікації» – це комплексне дослідження, яке спрямоване на розкриття теоретичних засад, ключових ідей та методологічних підходів філософського осмислення людини як істоти, що існує, пізнає, спілкується та творить сенс у світі. Здобувач вищої освіти аналізує основні антропологічні концепції XIX–XXI століть, вивчає еволюцію фундаментальних проблем людського буття (тілесність, свобода, свідомість, Інший, діалог, мова, відчуження, ідентичність, співбуття), досліджує трансформацію антропологічних парадигм від класичної суб'єкт-центрованої моделі через екзистенціальну, феноменологічну, герменевтичну, постструктуралістську та постгуманістичну перспективи, а також розробляє власні наукові положення щодо інтерпретації ключових антропологічних концепцій та їхнього значення для сучасних теорій комунікації, цифрової культури та етики співіснування. Виконання курсової роботи передбачає пошук та ретельний аналіз різноманітних джерел інформації, зокрема: оригінальних текстів філософів XIX–XXI ст. (першоджерел), наукових

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 12

монографій та статей вітчизняних та зарубіжних дослідників, коментарів і інтерпретацій класичних праць, матеріалів наукової періодики, збірників конференцій, енциклопедичних видань, аналітичних оглядів з філософської антропології та теорії комунікації, а також сучасних міждисциплінарних досліджень (феноменологія спілкування, філософія діалогу, медіа-антропологія, постгуманістична теорія).

1.2. Мета курсової роботи

Мета курсової роботи з освітньої компоненти «Філософська антропологія. Антропологія комунікації» полягає в комплексному дослідженні теоретичних, методологічних та концептуальних аспектів філософського осмислення людини як істоти, що існує в діалозі та комунікації, що передбачає всебічний аналіз основних антропологічних парадигм, ключових ідей та трансформацій уявлень про людину від XIX до XXI століття. Наукове дослідження спрямоване на поглиблення теоретичних знань, формування дослідницьких навичок критичного аналізу антропологічних текстів, розуміння історико-філософського та комунікативного контексту, а також розроблення оригінальних наукових положень щодо інтерпретації фундаментальних проблем філософської антропології та їхнього значення для сучасних теорій комунікації, цифрової ідентичності та етики співбуття.

1.3. Вибір теми досліджень курсової роботи

Тему курсової роботи затверджує керівник КР індивідуально для кожного здобувача освіти впродовж перших чотирьох тижнів викладання освітньої компоненти «Філософська антропологія. Антропологія комунікації» .

Рекомендовані теми курсової роботи:

1. Втіленість і сприйняття у філософії Моріса Мерло-Понті: тілесність як основа суб'єктивності.
2. Етика Іншого у Еммануеля Левінаса: відповідальність і обличчя в сучасній комунікації.
3. Теорія комунікативної дії Юргена Габермаса: поняття раціональності та консенсусу.
4. Поняття співбуття (Mitsein) у Мартіна Гайдеггера: антропологічний вимір буття-з-іншими.
5. Публічна сфера і політична дія у Ганни Арендт.
6. Боротьба за визнання у Акселя Гоннета: соціальні передумови самореалізації.
7. Расова втіленість і колоніальний досвід у працях Франца Фанона.
8. Наративна ідентичність у філософії Поля Рікера.
9. Герменевтика розуміння у Ганса-Георга Гадамера: «злиття горизонтів».
10. Інтерсуб'єктивність у феноменології Едмунда Гуссерля.
11. Технології себе у пізній філософії Мішеля Фуко.
12. Аб'єкт і межі суб'єкта у теорії Юлії Крістєвої.
13. Сексуальна різниця у філософії Люс Ірігаре.
14. Онтологія спільноти у Жана-Люка Нансі.
15. Ното sacer і «голе життя» у політичній філософії Джорджо Агамбена.
16. Етика гостинності у філософії Жака Дерріди.
17. Поняття різниці у філософії Жилия Дельоза.
18. Маніфест кіборга Донни Гаравей: переосмислення людини і технології.
19. Антропологія сорому: від Сартра до сучасних культурних теорій.
20. Діалогічний принцип у філософії Мартіна Бубера.
21. Комунікативна раціональність і криза публічності в сучасному суспільстві.
22. Тілесність і цифрова комунікація: феноменологічний аналіз.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Арк 25 / 13
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

23. Вразливість як антропологічна категорія у сучасній філософії.
24. Розподіл чуттєвого у філософії Жака Ранс'єра.
25. Поняття Іншого в сучасній філософській антропології.

1.4. Послідовність виконання курсової роботи

Процес підготовки курсової роботи охоплює послідовність взаємопов'язаних етапів:

1. Офіційне призначення наукового керівника курсової роботи кафедрою.
2. Формулювання та узгодження актуальної теми курсової роботи з урахуванням наукових інтересів здобувача освіти.
3. Проведення змістовної консультації з науковим керівником щодо розробки стратегії дослідження, визначення структурних компонентів та укладання детального календарного графіку виконання курсової роботи.
4. Цілеспрямований пошук, критичний відбір та ретельне опрацювання наукових джерел, фахової літератури, релевантних до обраної теми дослідження.
5. Формування, логічне структурування та затвердження остаточного змісту курсової роботи у погодженні з науковим керівником.
6. Комплексне збирання інформаційних матеріалів про предмет дослідження, їх систематична обробка, глибокий аналіз та наукова інтерпретація отриманих результатів.
7. Безпосереднє написання курсової роботи з дотриманням затверджених методичних рекомендацій та встановлених вимог.
8. Проведення наукової експертизи курсової роботи керівником, отримання фахових рекомендацій та здійснення необхідних корективів і уточнень.
9. Проходження обов'язкової перевірки курсової роботи на предмет дотримання принципів академічної доброчесності засобами спеціалізованого програмного забезпечення.
10. Офіційна здача курсової роботи на профільну кафедру міжнародних відносин і політичного менеджменту з дотриманням встановленого графіку реєстрації.
11. Публічний захист курсової роботи перед комісією.

1.5. Завдання та термін виконання курсової роботи

Науковий керівник курсової роботи персонально розробляє та затверджує специфічний зміст, конкретну тему дослідження, послідовність етапів та календарні терміни її виконання на основі індивідуального завдання, яке оформлюється за встановленою формою (додаток А).

Здобувач освіти, у свою чергу, має неухильно дотримуватися визначеного календарного план-графіка, послідовно та якісно виконувати передбачені завдання курсової роботи, а також забезпечувати своєчасне звітування перед науковим керівником про проходження кожного запланованого етапу дослідження.

2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це структуровано викладена інформація про результати самостійного наукового дослідження здобувача освіти, який присвячено актуальній проблемі з освітньої компоненти «Філософія ХІХ-ХХ ст.», що складається з наступних структурних частин:

Титульний аркуш
ЗМІСТ

ВСТУП
Розділ 1.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 14

Розділ 2.
Розділ 3.
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ (за потреби)

Титульний аркуш є першою сторінкою КР, яка не нумерується. Згідно з діючим стандартом (ДСТУ 3008-95) титульний аркуш виконується за встановленим зразком (Додаток Б).

ВСТУП (2 – 2,5 стор.), розкривається стан досліджуваної проблеми - варто виділити дискусійні питання та нерозв'язані проблеми; обґрунтовується актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки; коротко описується історіографія дослідження; зазначається мета, предмет, об'єкт та завдання дослідження).

ОСНОВНА ЧАСТИНА (відповідно до обраної тематики описується проведення дослідження - вичерпно розкривається основний зміст питання на основі обраного наукового методологічного апарату). Всі цитати та не власні твердження здобувача освіти у тексті (обсягом не більше трьох рядків) мають супроводжуватися посиланнями на відповідне джерело в переліку літератури.

ВИСНОВКИ (1 – 1,5 стор.) - пояснюється розв'язання проблеми; висновки мають відповідати завданням, які вирішувалися у дослідженні; пропонуються перспективи розвитку для подальших досліджень - рекомендовано зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити у результаті опрацювання теми, а й недоліки та проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ розміщується у списку згідно з порядком посилань у тексті або за абеткою прізвищ авторів.

У додатках розміщують матеріал, що доповнює текст КР. Під час оформлення додатків на окремому аркуші друкують великими літерами слово «**ДОДАТКИ**». Додатки позначають великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Після слова «Додаток» друкують літеру, що позначає його послідовність. Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням у верхньому правому кутку сторінки слова «Додаток» з його позначенням. Додаток повинен мати заголовок, який друкують симетрично відносно тексту з великої літери окремим рядком.

Вимога до унікальності курсової роботи - 70%, цитування – 30%.

Приклад розподілу Розділів відповідно до обраної теми:

Номо sacer і «голе життя» у політичній філософії Джорджо Агамбена

ЗМІСТ

ВСТУП

Розділ 1. Теоретичні та історичні підстави концепції Номо sacer і «голоного життя»

- 1.1. Інтелектуальні джерела філософії Агамбена: вплив М. Гайдеггера, М. Фуко та К. Шмітта
- 1.2. Номо sacer у римському праві та його філософська реконструкція Агамбеном
- 1.3. «Голе життя» (bare life) як ключова категорія біополітики

Розділ 2. Суверенітет, надзвичайний стан і парадигма табору

- 2.1. Суверен як той, хто вирішує про виняток: рецепція Карла Шмітта
- 2.2. Надзвичайний стан як постійна структура сучасної політики
- 2.3. Табір як біополітична парадигма модерної влади

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 15

Розділ 3. Актуальність і критична рецепція концепції Агамбена в ХХІ столітті

3.1. «Голе життя» в умовах міграційних криз і феномені біженців

3.2. Біополітичні практики цифрової епохи: пандемії, алгоритмічне управління та нові форми виключення

3.3. Критика концепції Агамбена та перспективи її розвитку в сучасній політичній філософії

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ (за потреби)

3. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера на аркушах білого паперу формату А4. Під час друкування тексту курсової роботи необхідно залишати поля таких розмірів: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, зверху – 20 мм та знизу – 20 мм. Текст курсової роботи набирається шрифтом з відсічками Times New Roman розміром 14 пунктів з інтервалом 1,5 рядків, абзацний відступ 1,0 см без додаткових інтервалів між абзацами.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, таблиць, малюнків, формул у курсовій роботі подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою курсової роботи є титульний лист, на якому номер сторінки не ставиться. На наступних сторінках номери проставляються у правому верхньому куті сторінки без крапки після цифри.

Заголовок будь-якої зі структурних частин не може знаходитися в кінці аркуша, після нього мусять бути принаймні два рядки тексту, що знаходяться на відстані 5 мм від заголовка. Заголовки змісту, вступу, висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків, мають бути розміщені по центру рядка і написані великими літерами звичайним жирним шрифтом розміром 14 пунктів. Після заголовку пропускається один рядок.

Назви вступу, заголовки кожного розділу, висновків, переліку літератури та інших інформаційних джерел, додатків починаються з нової сторінки, а заголовки підрозділів – на тій сторінці, де закінчується попередній підрозділ.

Ілюстрації (малюнки, фотографії, схеми, діаграми, графіки) та таблиці розміщують як на одній сторінці з машинописним текстом, так і на окремих сторінках відразу після посилання на них за текстом. Вони нумеруються арабськими цифрами: перше число – номер Розділу, друге – номер ілюстрації або таблиці в Розділі. Дозволяється розміщувати ілюстративний матеріал в додатках до пояснювальної записки. Ілюстрації позначаються словом «Рис.». Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Якщо таблиця розміщується на двох і більше сторінках, то її номер та заголовок вказують лише на першій сторінці, а на усіх наступних над таблицею вказується *Продовження табл. 1.1* (курсив, з великої літери).

Посилання на літературу та інші інформаційні джерела наводять за текстом в квадратних дужках в кінці речення. Наприклад: [5], [12, с.43], де цифрами позначають порядковий номер джерела в переліку літератури та номери сторінок.

Літературні джерела вказуються лише ті, які використані при написанні курсової роботи і, на які є посилання у тексті. Цей список (25 – 30 джерел) подається згідно чинних стандартів, зокрема, ДСТУ 8302:2015. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravylaoformlennypyskuvykorystanyhdzherel.pdf>. (Додаток В)

Всі матеріали курсової роботи зшиваються в єдиний документ (швидкозшивач).

4. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота здається в терміни, які встановлені Графіком роботи зі здобувачами вищої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 16

освіти спеціальності 033 «Філософія».

Захист курсової роботи відбувається відповідно до розробленого на кафедрі графіку в присутності членів комісії, що створюється завідувачем кафедри із викладачів кафедри у складі трьох осіб. Графік захисту курсової роботи оприлюднюється за два тижні до дати захисту.

Захист повинен продемонструвати вміння автора стисло, логічно, аргументовано викласти матеріал та з'ясувати, у чому полягає суть і цінність виконаної роботи.

Тези доповіді здобувач освіти готує заздалегідь. Доповідь повинна бути змістовною і тривати 5–7 хвилин.

У доповіді необхідно:

- назвати тему курсової роботи, показати її актуальність та значущість;
- сформулювати основну мету і завдання дослідження;
- стисло розкрити зміст структури КР;
- доповісти про результати роботи, зроблені висновки і внесені пропозиції.

Після доповіді здобувач освіти відповідає на запитання викладачів. Під час захисту оцінюються: якість виконаної здобувачем освіти КР, рівень знань та набутих навичок щодо висвітленої теми, вміння аналізувати інформацію, логічно і аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну точку зору.

Курсова робота, виконана відповідно до встановлених вимог і своєчасно подана на кафедру для реєстрації та перевірки науковим керівником, оцінюється максимально у 100 балів: 0-60 балів виставляє науковий керівник у рецензії на курсову роботу, 0-40 балів – комісія, перед якою здобувач освіти захищає КР.

Після захисту з відміткою наукового керівника КР здаються на кафедру філософсько-історичних студій та масових комунікацій для зберігання.

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ КР

Підсумкова оцінка оцінювання виконаної та захищеної курсової роботи формується з окремих складових (табл. 1) за 100-бальною шкалою, національною системою і шкалою ECTS.

Виконана КР допускається до захисту за умови, що його оцінено в 35 і більше балів.

Розподіл балів оцінювання КР здобувача вищої освіти

	Критерії оцінювання	Кількість балів
Вступ	Обґрунтування актуальності обраної теми, визначення мети, об'єкта і предмета дослідження, формулювання проблемних питань, які будуть досліджуватися у роботі	0-5
Розділи	Рівень висвітлення теоретичних засад досліджуваної проблеми, обґрунтування недоліків і проблемних питань, які будуть висвітлюватися здобувачем освіти під час написання курсової роботи; рівень глибини проведення аналітично-дослідницької роботи	0-50
Висновки	Чіткість та лаконічність відображення результатів, одержаних під час виконання роботи	0-5
Оформлення	Змістовність, цілісність, якість оформлення та ілюстрованість виконаної роботи	0-10
Захист	Якість захисту роботи (уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки здобувача освіти; володіння	0-40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 17

	культурою презентації). Змістовні відповіді на запитання членів комісії	
	Разом:	100

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПР 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – виконання курсової роботи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Арк 25 / 18
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

Результат навчання	Методи навчання
ПР 2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – виконання курсової роботи
ПР 7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.	<ul style="list-style-type: none"> – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – виконання курсової роботи
ПР 9. Мати навички написання філософських текстів.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – виконання курсової роботи
ПР 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – виконання курсової роботи

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПР 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Арк 25 / 19
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

Результат навчання	Методи контролю
	<ul style="list-style-type: none"> – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Перевірка виконання і захист курсової роботи – Екзамен
<p>ПР 2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Перевірка виконання і захист курсової роботи – Екзамен
<p>ПР 7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Перевірка виконання і захист курсової роботи – Екзамен
<p>ПР 9. Мати навички написання філософських текстів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Перевірка виконання і захист курсової роботи – Екзамен
<p>ПР 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Перевірка виконання і захист курсової роботи – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 20

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали) ³ : 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)	10
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Арк 25 / 21
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15
Участь у дискусії	10
Виконання тестових завдань	5
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 22

семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 23

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Антропологічний підхід	Anthropological approach
2	Антропологія	Anthropology
3	Антропологія комунікації	Anthropology of communication
4	Буття людини	Human being-in-the-world
5	Відповідальність	Responsibility
6	Віртуальна комунікація	Virtual communication
7	Влада дискурсу	Power of discourse
8	Дискурс	Discourse
9	Діалог	Dialogue
10	Довіра	Trust
11	Екзистенція	Existence
12	Емпатія	Empathy
13	Етика комунікації	Ethics of communication
14	Знак	Sign
15	Ідентичність	Identity
16	Індивід	Individual
17	Інтерсуб'єктивність	Intersubjectivity
18	Інформація	Information
19	Інший (Інакший)	The Other (Alterity)
20	Комунікативна дія	Communicative action
21	Комунікативна компетентність	Communicative competence
22	Комунікативна раціональність	Communicative rationality
23	Комунікативний конфлікт	Communicative conflict
24	Комунікативний простір	Communicative space
25	Комунікація	Communication
26	Культура	Culture
27	Людська природа	Human nature
28	Масова комунікація	Mass communication
29	Медіація	Mediation
30	Мова	Language

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08-05.01/033.00.1/Б-ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 24

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
31	Монолог	Monologue
32	Наратив	Narrative
33	Невербальна комунікація	Nonverbal communication
34	Особистість	Personality
35	Публічність	Publicness
36	Рефлексія	Reflection
37	Самовираження	Self-expression
38	Самосвідомість	Self-consciousness
39	Свідомість	Consciousness
40	Свобода	Freedom
41	Символ	Symbol
42	Смисл	Meaning
43	Соціалізація	Socialization
44	Соціальні ролі	Social roles
45	Суб'єкт	Subject
46	Сутність людини	Human essence
47	Тілесність	Corporeality
48	Толерантність	Tolerance
49	Філософська антропологія	Philosophical anthropology
50	Цінності	Values

12. Рекомендована література

Основна література

1. Бичко І. В. Філософія: підручник. К.: вид. "ЦУЛ"; 2020. 648 с.
2. Литвинчук О. В. Філософія: навчальний посібник. 2021. 403 с.
<http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf>
3. Філософія: підручник / В. С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
4. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.
5. Хамітов, Н. Філософська антропологія: світовий та вітчизняний контексти. Вісник Національної академії наук України. 2021. № 5. С. 81-94.
<http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180286/12-Khamitov.pdf?sequence=1>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК24-1-2024
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 25

6. Шепетяк О., Шепетяк О. Філософія: Підручник. Львів, 2020. 784 с.

Додаткова:

1. Борейко Ю. (2018). Методологічний дискурс комунікації у контексті повсякденності. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, с.3-8.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/17628/1/%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B9%D0%BA%D0%BE.pdf>
2. Загороднюк В. Розвиток філософської антропології у Київській світоглядній школі. Філософська думка, 2021, 4, 112-122
https://www.pdcnet.org/fd/content/fd_2021_2021_0004_0112_0122
3. Іщук Н. В. (2013). Антропологічні аспекти Інтернет-комунікацій. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. № 1. - С. 26-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2013_1
4. Литвинчук О. В. Філософія: навчальний посібник. 2021. 403 с.
<http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf>
5. Петрушенко В. Л. Філософія: Підручник. Львів: «Магнолія 2006», 2010. 506 с.
6. Середа Г. Міжкультурна комунікація: лінгвістичний та культурно-антропологічний аспекти <http://bionics.nure.ua/article/view/228272>
7. Філософія: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. / Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. К.: Вікар, 2001. 457 с.
8. Філософія: Підручник для вищої школи. За заг. ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлача. Х.: Прапор, 2004. 736 с.
9. *Філософія: Світ людини*. Курс лекцій: Навч. посібник / В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. К.: Либідь, 2004. 432 с.
<https://subjectum.eu/philosophy/svit/index.html>
10. Хамітов, Н. Філософська антропологія: світовий та вітчизняний контексти. Вісник Національної академії наук України. 2021. № 5. С. 81-94.
<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180286/12-Khamitov.pdf?sequence=1>
11. Vershina, V. (2014). Тематизація антропології в контексті простору сучасної комунікації. *Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках*, 1(24), 3-9. <https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/324>